

maandbrief oktober 2019
non scholae Sed Vitae discimus
zie
<https://www.sedvitae.nl>
voor **alle recente informatie** over **activiteiten**

AGENDA

=====

vrijdag 18 okt 14.00 uur Forum-lezing, Thijs Bonger, muzikjournalist:
Leven en werk van de Russische componist Alexander Borodin (1833-1887)

=====

Cultuur 24 okt Delft: Royal Delft, rondvaart, Nieuwe Kerk, Museum Prinsenhof (aanmelden niet meer mogelijk)

=====

vrijdag 22 nov Forum-lezing, Tibor Fijnaut, Inspecteur van politie: Drugsbestrijding In Brabant

=====

vrijdag 13 dec Forum-lezing, Rob Lanfermijer, architect: Architectuur en de totstandkoming van bouwkundige projecten

=====

Cultuur, vooraankondiging donderdag 9 januari, Cultuur, **Joop van Velzen**, HOVO-docent: *Barok-opera's, castratzen en Georg Friedrich Händel (1685 - 1759) in Cinecitta*
Na de lunch de film *Farinelli* over de wereldberoemde castratzen

=====

vrijdag 18 okt, 14.00 uur Forum, Thijs Bonger, muzikjournalist:

Borodin, de beste componist onder de chemici ... de beste chemicus onder de componisten. De Rus Alexander Borodin (1833-1887) is wereldberoemd als scheikundige. En in zijn schaarse vrije tijd een amateur componist met zulke melodische gaven dat zijn beroepscollega's daarop destijds jaloers zijn.

Thijs Bonger is muzikjournalist. Hij publiceert in BN/DeStem en schrijft veel programmatoelichtingen voor Philharmonie ZuidNederland en het Muziekgebouw aan het IJ in Amsterdam. Bij de Concertzender is hij programmamaker en presentator. Werkte mee aan het Tv-programma De Tiende van Tijd.

Vervaardigde zes luisterboeken over componisten, verschenen bij www.home-academy.nl.

Verder geeft hij veel lezingen over muziek, o.a. voor HOVO.

19 september 2019, verslag Opening Academisch Jaar 2019/2020

Petra van Ruiten, directeur HOVO Brabant, verwelkomt alle aanwezigen.

Het afgelopen jaar is er veel op touw gezet. Zo zijn uitgangspunten uitgediept, nl.: kennis, ontmoeten, verwonderen. En de doelstellingen aan deze tijd aangepast, nl.:

- alle hoogopgeleiden van 50+ in Noord-Brabant kennen HOVO Brabant
- cursisten en docenten zijn ambassadeurs van HOVO Brabant
- op maatschappelijke ontwikkelingen (EU/brexit, Rembrandt/Velasques-

expositie, jeugdzorg etc.) inspelen

- samenwerken met onder meer Science Café en Museum De Pont.

Maar ook: uitbreiding van de Winteracademie, meer themadagen, nieuwe leergangen, uitbreiding van het eerste kindercollege naar vijf. Zie voor meer: <https://hovobrabant.nl>

Vervolgens interviewt Mevrouw van Ruiten de voorzitter van onze Vriendenvereniging van HOVO Brabant: **Kees Rijgersberg**. Deze vertelt over het begin van HOVO Brabant als van Sed Vitae, geïnitieerd door de eerste directeur en eerste voorzitter van beide: Paul Overmeer. Sed Vitae ziet het als haar taak klankbord voor HOVO Brabant te zijn én vanuit de cursisten Bureau, docenten en het cursusaanbod te bekijken.

Sed Vitae beheert een Studiefonds. Alle HOVO Brabant-cursisten die een inkomen hebben beneden een vastgesteld bedrag, kunnen daarop voor verlichting van studiekosten een beroep doen. In 2020 worden de voorwaarden verruimd. Sed Vitae heeft drie activiteitencommissies en heeft een website en een maandelijkse nieuwsbrief, om de leden geregeld te informeren.

Dr. Donald Loose, filosoof en docent HOVO Brabant: *De Duitse filosoof Immanuel Kant (1724-1804) over vrijheid, gelijkheid en broederschap*

Het actuele wereldnieuws toont aan dat er behoefte aan een nieuwe orde bestaat, gebaseerd op een nieuw wereldbeeld. De indruk kan ontstaan dat het democratisch stelsel "ook maar een mogelijk model is naast andere stelsels". Naar de mening van Donald Loose biedt de Duitse filosoof **Immanuel Kant** (1724-1804) ons het enige, moderne, herkenbare en alles verenigende ankerpunt, om vast te houden

aan het democratisch stelsel. De moderne democratische rechtstaat berust op de rechten van de mens. De wijsgerige fundering ervoor gaat terug naar de Verlichting. De Franse revolutie bracht ons 'vrijheid, gelijkheid, broederschap'. Kant, tijdgenoot van die revolutie, nuanceert deze 'drie-eenheid'. Kant formuleert een rechtsleer en een deugdenleer. De rechtsleer noemt drie onvervreembare grondrechten: 'vrijheid', 'gelijkheid' en 'zelfstandigheid'. 'Broederschap' is een begrip dat volgens Kant niet in de rechtsleer of in de politiek past. 'Broederschap' is daarentegen wel van belang in de deugdenleer.

Donald Loose **concludeert**: "De gedachten van Kant, toegepast op de 'moderne burger', toont een burger die naar de synthese van vrijheid en natuur zoekt, van recht en samenleving. Het einddoel en ideaal is de realisering van ieders vrijheid in een van permanente vrede."

Voor ons huidig democratisch bestel betekent dat dat onze vrije instellingen (parlement, rechtbank, universiteit) de onmisbare garantie zijn voor het behoud van ieders vrijheid. Tegelijk moeten we beseffen dat we niet alles kunnen inwilligen, maar dat deze instellingen de kaders bieden waarbinnen de burgers een eigen verantwoordelijkheid als staatsburger hebben.

Zie ook: Donald Loose: *Over vriendschap. De praktische filosofie van Kant*. Nijmegen 2019

Gezellig **muzikaal intermezzo** door Salon 11Eleven met zangeres Daniëlle van den Hurk

Prof. dr. ir. David Smeulders, hoogleraar energietechnologie TU/Eindhoven:

De ontnuchtering van het klimaatakkoord

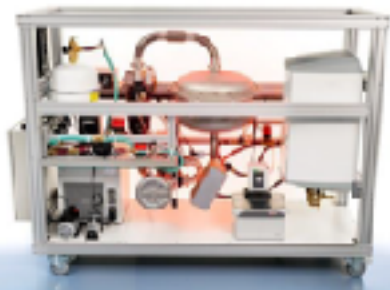
Hoewel de ogen nu gericht zijn op energietransmissie, blijkt, door het stijgende energiegebruik in landen buiten de EU, USA en China, dat de wereld voorlopig *niet zonder fossiele brandstoffen kan*. Er is genoeg en tegelijkertijd zijn er nog onvoldoende alternatieven beschikbaar. En, bijvoorbeeld, wie klaag je aan over de uitstoot in China, USA, EU en India, als die niet eerlijk is te verhalen op inwoners die qua aantal, levensomstandigheden, inkomensverschillen en qua ontwikkelingsniveaus zo verschillend functioneren? En wie compenseert het verlies aan inkomsten van eerdere en huidige investeringen van 'olie- en kolenlanden'? Kortom, voorlopig is niemand betaler, schuldige of beschuldigde.

In het Klimaatakkoord Parijs 2015 is wereldwijd een vermindering van 1½ – 2 °C afgesproken. Iedereen onderkent er nut en noodzaak van. Zo ontstaat door de stijgende waterspiegel minder woon- en leefruimte. Het veroorzaakt zeker grote migratieconflicten als volkeren van eilanden en kusten naar hoger gelegen gebieden trekken. Er moet iets gebeuren, maar er moet in nieuwe ontwikkelingen worden voorzien voor een tijd waarvan we nu nog niets weten, ondanks talloze berekeningen. Uiteindelijk lijkt nu de enige, realistische optie:

grootschalige **opslag van energie** in de vorm van methaan, in warmtebatterijen (TNO en TUE), in waterbassins (Denemarken), in gesmolten zout (Stuttgart) en zelfs in ijs (Sunamp heat batteries). Welke voorziening komt in aanmerking **in je eigen huis**? Een warmtepomp? Die is duur en heel veel huizen zijn onvoldoende geïsoleerd voor een gunstige werking. David Smeulders pleit voor de **warmtebatterij**, zoals ontwikkeld door TNO en TUE: tegen relatief lage kosten meer energie opslaan en op termijn ook voor huisgebruik geschikt!

Tenslotte heffen we het glas op het nieuwe cursusjaar van HOVO Brabant.: Inmiddels zijn de colleges weer begonnen. Veel studieplezier.

Zie voor het volledige verslag: <https://www.sedvitae.nl/home/sv-publicaties/opening-ac-jaar-hovo-2019/> Cocky Verweij

Het bestuur van Sed Vitae vergadert 1 oktober.

Een belangrijk agendapunt: de bezetting van de diverse functies binnen onze vereniging (commissies en bestuur)

[Het Studiefonds van Sed Vitae is er voor verlichting van de kosten van een HOVO Brabant-cursus.](#)

[Klik hier of u in aanmerking voor een bijdrage kunt komen of benader Peter van den Oetelaar: \[petervdoetelaar@home.nl\]\(mailto:petervdoetelaar@home.nl\) 073-6414879](#)

SV-ADRESSEN

voorzitter Sed Vitae, Kees Rijgersberg rijgersberg.k@gmail.com 06-42106662

secretaris Sed Vitae: Jacques Verheijen secretaris@sedvitae.nl 06-51428211

penningmeester Sed Vitae: Tonnie Kuijten penningmeester@sedvitae.nl 0416-311980

ledenadministratie: Marriëtta d'Arnaud ledenadministratie@sedvitae.nl 076-5600253

Heeft u een (nieuw) e-mail adres? Graag bij de **ledenadministratie** melden!

commissie **Cultuur**: Joop Bruinsma joopbruinsma@hetnet.nl 06 - 46070246

commissie **Forum**: Chris Verkaar-v.d. Bosch chrivark@hotmail.com 013-4552080

commissie **Natuur vacatures**, inlichtingen: cockyverweij@me.com 06-22754200

Publicaties vacature: Cocky Verweij-den Ouden webmaster@sedvitae.nl 06-22754200